

CHVÁLKOVICKÝ HLASATEL

občasník městské části Olomouc-Chválkovice

červenec 2019

číslo 1

ročník VII

Chválkovičtí hasiči se pyšní novou zbrojnicí

Letošní červen byl pro chválkovické občany významným měsícem. Především pak pro členy Sboru dobrovolných hasičů Chválkovice-Olomouc. Konečně se totiž dočkali nové hasičské zbrojnice. Detaily ze slavnostního otevření a o připravovaném dni otevřených dveří se dočtete na straně 2. Foto: 3x archiv SDH Chválkovice-Olomouc

CHVÁLKOVICKÝ HLASATEL

občasník městské části Olomouc-Chválkovice.

Vydává: Statutární město Olomouc, Komise městské části Olomouc-Chválkovice.

E-mail: kmc06@olomouc.eu

Redakce:

Redaktorka: Radka Kunovská

E-mail redakce: redakce1@exaprint.cz

Grafické zpracování a tisk:

Exa Print – Design, s. r. o., Střední Novosadská 4,

779 00 Olomouc, tel.: 775 705 170,

E-mail: obchod@exaprint.cz

Svatokopecká silnice rok od petice

Stavba východního obchvatu Olomouce, takzvaná východní tangenta, ohrožuje historickou poutní alej. To je jeden z důvodů, proč se mnozí občané olomouckých městských částí bouří a proč

vznikla petice. Důvody jejího vzniku popisuje detailně Tomáš Pejpek, který je členem komise městské části Olomouc-Chválkovice a člen petičního výboru. Více se dočtete na stranách 4 a 5.

ÚVODNÍK

*Vážení spoluobčané,
dovolte mi, abych Vás jakožto nový předseda komise městské části Olomouc-Chválkovice přivítal u dalšího čísla Chválkovického hlasatele. Uvnitř tohoto vydání se dočtete o nové zbrojnici zdejších dobrovolných hasičů, o plánované výstavbě cyklostezky ve Chválkovické ulici a také o dění kolem východní tangenty. Rovněž se dozvíte o zajímavostech a aktualitách ve Chválkovicích a bude Vám představena i komise městské části*

ve svém novém složení. Opomenuta nezůstala ani témata z oblasti historie. Parní vodárna letos slaví 130 let od svého vzniku a i při této příležitosti letos stejně jako každý rok otevřela své brány. Na své si přijdou i čtenáři seriálu o chválkovických sochách. Věřím, že se Vám nové číslo Chválkovického hlasatele bude líbit a spolu s dalšími členy komise Vám přeji příjemné prožití zbytku léta.

*David Štěpánek,
předseda KMC Olomouc-Chválkovice*

Chválkovičtí hasiči se pyšní novou zbrojnicí

Snad nejvýznamnější a nejradostnější událostí, kterou za sebou v letošním roce Chválkovice mají, je slavnostní otevření zbrojnice místních dobrovolných hasičů.

111 let stará zbrojnice už nevyhovovala
21. červen 2019 se tak do kroniky zapíše jako důležitý den, kdy po letech plánů a verzí na papíře konečně došlo k předání klíčů od nové budovy, která nahradila 111 let starou zbrojnici. Stavba z roku 1908, kterou chválkovičtí hasiči doposud využívali, už nevyhovovala po stránce prostorové ani technické.

„Avšak vzhledem k jejímu umístění v památkovém pásmu nebylo možno zbrojnici rozšiřovat či upravovat a bylo proto zapotřebí postavit zbrojnici zcela od základů,“ přibližuje starosta hasičského sboru Bernard Šafařík mladší. Loni v červnu tak byl ve Stejskalově ulici poblíž fotbalového hřiště a hřbitova slavnostně položen základní kámen stavby a zhruba po roce na tomtéž místě byla hotová stavba předána do užívání Sboru dobrovolných hasičů Olomouc-Chválkovice a proběhla kolaudace.

A co bude dál s původní hasičskou zbrojnicí? „V současné době je zde mimo jiné umístěné historické vozidlo a hasičský kočár, který kdysi k požárům tahali koně. Uvažuje se o tom, že by zde mohlo být vybudováno muzeum hasičské techniky,“ dodal Bernard Šafařík.

Slavnostní předání zbrojnice i vozu

Slavnostního aktu předání se zúčastnilo vedení města, odbor ochrany města Olomouc, zástupci komise městské části Olomouc-Chválkovice, zástupci z Olomouckého kraje, HZS Olomouckého kraje, zástupci krajského a okresního sdružení dobrovolných hasičů Čech, Moravy a Slezska, zástupci Sokola a fotbalu Olomouc-Chválkovice, SDH města Olomouce (Radíkov, Lošov, Droždín, Holice, Olomouc - město, Topolany, Chomoutov), spřátelené sbory a pozvaní hosté. Na stavbu byly využity finanční prostředky v rámci Integrovaného regionálního operačního programu EU IROP. Dotace pokryla 90 procent z nákladů, město uhradilo zbývajících 10. Celkové náklady na stavbu byly zhruba 15 milionů korun. Předána do užívání nebyla „pouze“ nová zbrojnice, ale také nový velitelský vůz Nissan Navara.

Slavnostního otevření zbrojnice se účastnil také předseda KMČ Olomouc-Chválkovice David Štěpánek. Na snímku se zdraví s hejtmanem Olomouckého kraje Ladislavem Okleškem, foto: olkraj.cz

Den otevřených dveří jako poděkování

Poté, co dostal sbor hasičů budovu do užívání, následovalo samozřejmě stěhování techniky a prostředků jednotky JPO II ze staré zbrojnice. „Důležité bylo, abychom byli co nejdříve schopni vyjíždět k zásahům z nové zbrojnice,“ uvádí Bernard Šafařík. Po ukončení tohoto procesu nastalo stěhování věcí sborových potřebných pro chod sboru jako takového a ve třetí etapě pak následovala sportovní družstva sboru, kterých je v současné době 5. Po veškerých stěhovacích ak-

cích mají chválkovičtí hasiči v plánu uspořádat během srpna den otevřených dveří pro občany Olomouce, zejména pak Chválkovic. „Chválkovičtí nám po celou dobu projevovali podporu a výstavbu nové hasičárny kladně hodnotili. Za jejich podporu bych jim chtěl takto poděkovat,“ neskrývá radost starosta sboru Bernard Šafařík mladší. Termín dne otevřených dveří bude s předstihem zveřejněn na vývěskách komise městské části Olomouc-Chválkovice.

(rk)

Na slavnostním otevření zbrojnice nechybělo historické vozidlo ani děvčata v krojích, foto: archiv SDH Chválkovice-Olomouc

David Štěpánek: „Chválkovice mají co nabídnout“

Předseda komise městské části Olomouc-Chválkovice
David Štěpánek, foto: archiv pana předsedy

Po komunálních volbách, které proběhly na podzim loňského roku, se novým předsedou komise městské části Chválkovice stal David Štěpánek. Položili jsme mu několik otázek.

V roli nového předsedy komise městské části Olomouc-Chválkovice za sebou máte sedm schůzí s dalšími členy komise. Jaké důležité body jste zatím projednávali?

Komise již za tu dobu projednávala mnoho bodů. Mezi důležité body, které byly projednávány, mohou zařadit například plánované investiční akce KMC, chystanou výstavbu cyklostezky v ulici Chválkovická a rovněž monitorujeme vývoj události kolem plánované výstavby východního obchvatu Olomouce, takzvané východní tangenty.

Můžete nám představit, jaké další investiční akce chce komise v tomto

volebním období realizovat? Na co se chce ve Chválkovicích zaměřit?

Mezi plánované investiční akce komise patří například pořízení a umístění nových laviček na vybrané lokality ve Chválkovicích nebo plánované opravy a předláždění vybraných chodníků. Za hlavní investiční akci však považují úpravu okolí kostela sv. Barbory na Selském náměstí s řešením parkování, kterou bychom rádi ve spolupráci se statutárním městem Olomouc v nynějším volebním období zrealizovali.

Máte informace o tom, co nejvíce „pálí“ občany Chválkovic? A jak by se případně tyto záležitosti měly do budoucna řešit?

Na naší facebookové stránce jsme zaznamenali stížnosti občanů Chválkovic na problematiku přeplněných kontejnerů v ulici Kubatova a nepovolené parkování vozidel na veřejné zeleni v blízkosti kostela sv. Barbory. Komise obě tyto záležitosti již několikrát diskutovala a v případě kontejnerů zvažujeme jejich přemístění jinam. Co se týče parkování na veřejné zeleni, věříme, že tento problém v budoucnu vyřeší zřízení nových parkovacích míst v rámci úprav okolí kostela. Jako palčivé téma vnímám i neustále odkládanou výstavbu východní tangenty.

Jak jste spokojen s kulturním a sportovním děním ve Chválkovicích? Podílí se komise na některých tradičních akcích? Chystají se v tomto roce nějaké novinky?

Jsem velmi spokojen, neboť Chválkovice mají svým občanům co nabídnout, od

sportovních akcí po tradiční plesy či koncerty. Například chválkovická sokolovna již třetím rokem hostila vybrané pěvecké sbory, které zde vystoupily v rámci festivalu Svátky Písni. Letos v květnu tu vystoupilo rekordních 130 účastníků z Bulharska, Kazachstánu a Malajsie. Ohlasy na tuto akci byly velmi dobré a věřím, že tomu tak bude i v příštích letech. Komise letos zatím přislíbila finanční spoluúčast na sportovním odpoledni TJ Sokol Olomouc-Chválkovice, které proběhlo v červnu, dále na říjnovém tradičním lampionovém průvodu s kladením věnců a s hudbou a prosincovým rozsvícení vánočního stromu s adventním koncertem. Rovněž rádi podpoříme vybrané sportovní akce zdejších dobrovolných hasičů a místní fotbalový klub SK Chválkovice.

Bude se v tomto volebním období konat nějaké významné výročí, které se Chválkovic dotýká a pokud ano, připravujete na ně nějaké oslavy?

V tomto volebním období se koná několik významných výročí, která se týkají Chválkovic. Dočetl jsem se, že letos je to 100 let, kdy byly Chválkovice a další okolní obce připojeny k Olomouci, nicméně k této události se žádné zvláštní oslavy pravděpodobně chystat nebudou. Rovněž místní historická parní vodárna slaví 130 let od svého vzniku a i při této příležitosti se v březnu konal Den otevřených dveří. Mezi další významná výročí patří 115 let od vzniku TJ Sokol Olomouc-Chválkovice, které zdejší Sokoli oslaví v říjnu roku 2022.

Děkuji za rozhovor
Radka Kunovská

Chválkovice čeká výstavba cyklostezky

Komisi městské části Olomouc-Chválkovice se v březnu dostala na stůl žádost o vyjádření k projektové dokumentaci k výstavbě cyklistické stezky v ulici Chválkovická. Cyklostezka, rozdělená do 4 větví o celkové délce 913 metrů, by měla vést od stezky k pevnosti Fort II k ulici Luční a její šířka by měla být dle možností v daných větvích v rozmezí 2 až 2,5 metru. Vzhledem k tomu, že členové komise chtěli, aby jim byla projektová dokumentace blíže představena jejím autorem, uskutečnilo se 1. dubna jednání na olomouckém magistrátu, kterého se vybraní členové komise zúčastnili. Výsledkem jednání mělo být vyjádření komise, zdali s projektovou dokumentací souhlasí, a dá tak projektu k výstavbě cyklostezky zelenou. Komise s projektovou dokumentací na svém dubnovém jednání souhlasila, avšak se dvěma připomínkami týkajícími se rozšíření části cyklostezky a vybudování parkovacích míst před domy s vjezdy. Přestože těmto podmín-

Foto: David Štěpánek, 2019

kám nakonec nebylo vyhověno, vybudování cyklostezky pravděpodobně nic nestojí v cestě.

(dš)

Petice za zachování svatokopecké silnice přinesla

Petice chce zachovat tradiční cestu na Svatý Kopeček, foto: Tomáš Pejpek

20. května 2018, po předchozích bezvýsledných jednáních, vznikla dohodou komisí městských částí Chválkovic, Droždína, Sv. Kopečka, Lošova a Radíkova petice ZACHOVEJME TRADIČNÍ SILNICI NA SVATÝ KOPEČEK. Petici podepsalo do podzimu 2250 občanů a petici podpořily i obce Samotišky, Dolany, Tověř a Bystrovany.

O co komisím, obecním radám a pentům šlo? Dvě desetiletí připravovaný obchvat východní části Olomouce - tzv. východní tangenta - má podle plánů Ředitelství silnic a dálnic přerušit silnici mezi Chválkovicemi a Samotíškami a ponechat v místě křížení jen lávku pro pěší a cyklisty. A o několik set metrů dál, směrem k Týncečku, má vzniknout přejezd pro zemědělskou techniku.

Důvodem nelogického řešení je to, že naše radnice chce přeložit silnici Olomouc-Samotišky do nové trasy vedoucí mezi průmyslovými areály mezi Chválkovicemi a Bělidy. Z této „přeložené“ silnice chce napojit na ob-

chvat průmyslové areály a odpadové centrum, které radnice buduje na Železniční.

Důvodů, proč se plán nelíbí mnoha lidem, je řada: přerušení přirozených dopravních a sociálních vazeb mezi městskými částmi (dříve obcemi), zhoršení intervalů hromadné dopravy - autobusů - zejména pro Chválkovice (protože často jezdící jedenáctka by jezdila po „přeložené“ silnici a míjela tak Chválkovice). Nemalá je obava z dalšího nárůstu automobilové dopravy na trase Tověř - Samotišky - Bystrovany, kudy si řidiči rádi zkracují cestu. Přerušení svatokopecké silnice by zkomplikovalo i dopravu zemědělským hospodářům, včetně chválkovické AGRY. Řada lidí také podepsala petici proto, že chápou, že plnohodnotná poutní alej na Svatý Kopeček má velkou historickou a symbolickou hodnotu.

Petice ZACHOVEJME TRADIČNÍ SILNICI NA SVATÝ KOPEČEK měla dva konkrétní cíle: aby Rada města ustavila ze zástupců radnice, památ-

kářů a zástupců veřejnosti pracovní skupinu a aby ji pověřila úkolem nalézt takové řešení, aby 300 let existující propojení mezi Chválkovicemi, Svatým Kopečkem a dalšími obcemi bylo i po výstavbě tzv. východní tangenty zachováno.

Rada města odpověděla na petici v srpnu 2018 vyhýbavě a dál se nic nedělo. Petiční výbor proto rozhodl uspořádat v „horkém“ období před komunálními volbami veřejnou debatu ve chválkovické sokolovně. Ta přinesla zlom. Zástupci téměř všech kandidujících politických stran na debatě slíbili, že se budou o zachování svatokopecké silnice zasazovat, a o týden později už bylo zachování silnice na volebních plakátech.

Po volbách se nedělo dlouho nic. Počátkem roku ale koalice ustanovila pracovní skupinu k východní tangentě a přizvala do ní zástupce komisí městských částí i petičního výboru. Komise se zatím sešla dvakrát a její jednání měla hlavně informativní charakter. Mezitím se stala vážná „nehoda“ při

naději na lepší řešení

přípravě projektu tangenty. Státní památková péče ve shodě s předchozími vyjádřeními Národního památkového ústavu dala zamítavé vyjádření k úvodnímu projektu pro EIA právě kvůli přeložení a přerušení svatokopecké silnice. ŘSD, které nemělo projekt s památkáři doladěný, proto projekt raději stáhlo z projednávání. ŘSD má ještě jeden vážný problém, a tím jsou vodní zdroje Olmy. Tangenta zasahuje do jejich ochranných pásem a Olma žádá o nové záložní zdroje.

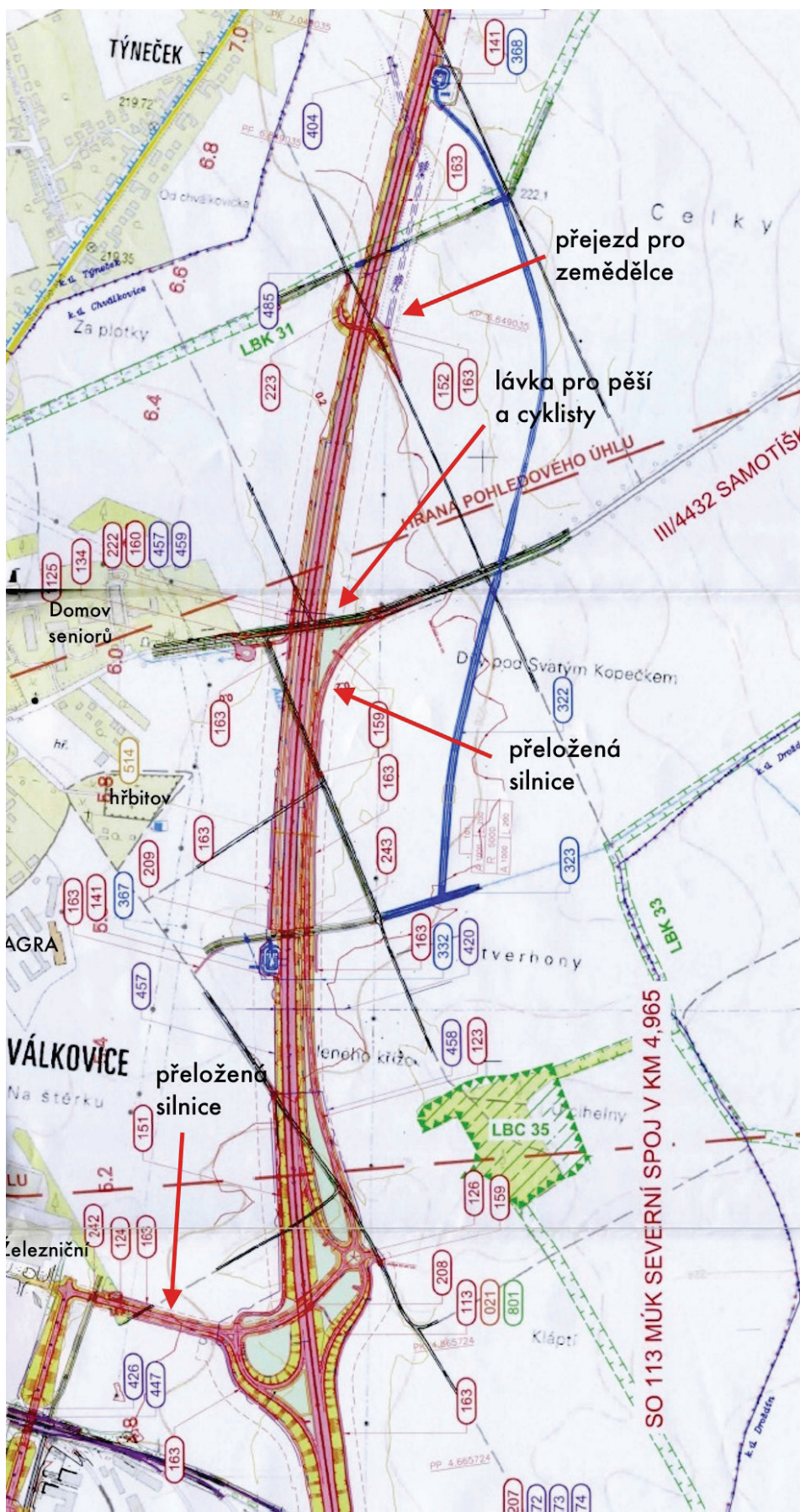
Co se týká aleje, ukázalo se, že ani po 20 letech přípravy východní tangenty neexistuje funkční, a k památkově chráněné aleji a barokní krajinné kompozici ohleduplné řešení střetu poutní aleje s novou dálnicí. A ŘSD nemá plán B, jak situaci řešit.

Vedení města proto po domluvě s ŘSD sáhlo po myšlence z petice. Zadá vypracování studie, jejímž cílem bude najít dopravně, krajinářsky i památkově vyhovující podobu křížení dálnice s alejí, se zachováním svatokopecké silnice.

Magistrát s pomocí odborných připomínek z petičního výboru a komise architektury připravil zadání studie. Naše připomínky se týkaly především toho, aby studie připravila několik různých variant jako odborný podklad pro diskuzi s ŘSD, městem, krajem a památkáři, ke které musí dojít. Snažil jsem se také, aby studii nezpracovával nynější projektant tangenty, ale dobrý projekční tým nezávislý na dosavadním projektování. Projektant bude vybrán ve výběrovém řízení.

Můžeme tedy konstatovat, že to, o co jsme v petici žádali, se začíná dít. Není záruka, že všechno dopadne dobře - že se najde řešení mostu (nebo nějaké jiné), na kterém se všichni shodnou. Znepokojuje nás také, jak všechno trvá - kdyby minulá radnice petici vyslyšela, mohly být již návrhy na stole. Ve výběrovém řízení byl už vybrán dobrý projektant a práce může začít.

Tomáš Pejpek
člen petičního výboru
a KMČ Chválkovice (za ProOlomouc)

Kritizovaný projekt s přerušením silnice stáhl ŘSD z projednávání

NAPIŠTE NÁM

Chcete se podílet na obsahu dalších čísel Chválkovického hlasatele, který vychází dvakrát ročně? Máte tipy na články, například týkající se historie Chválkovic? Neváhejte napsat na emailovou adresu kmc06@olomouc.eu.

Komise se schází jednou měsíčně

Momentka z únorového jednání komise zachycuje projednávání úpravy prostor u kostela na Selském náměstí. Komise za přítomnosti primátora Miroslava Žbánka podpořila architektonickou studii projektanta Lukáše Blažka, foto: archiv KMČ Olomouc-Chválkovice

Jednání komise jsou veřejná a je zde možné uplatnit podněty, připomínky, názory a dotazy týkající se městské části Chválkovice.

Do programu jednání patří přehled o plnění úkolů z minulých jednání komise, projednání doručené korespondence, informace o vyřízení korespondenci, projednání podnětů občanů a různé. Jednání komise se koná v budově Základní školy Olo-

V květnu u příležitosti Dne vítězství uctili členové komise památku obětí 2. světové války zapálením svíček u pomníku na Selském náměstí a u pomníku vojsk Rudé armády, foto: archiv KMČ Olomouc-Chválkovice

mouc-Pavlovičky v Gorkého ulici, přičemž začátek je vždy v 18 hodin. Komise se schází jednou měsíčně ve středu. Další termíny jednání pro tento rok jsou 11. září, 9. října, 13. listopadu, a 11. prosince. Termíny jednání, jejich případná změna a také zápisy z jednání jsou zveřejněny na webových stránkách www.olomouc.eu/samosprava/komise-mestskych-casti/chvalkovice. Také zde můžete sledovat video o Chválkovicích z pořadu „Jak se žije v Olomouci 2 - Chválkovice“ z loňského roku. (rk)

SLOŽENÍ KOMISE MĚSTSKÉ ČÁSTI CHVÁLKOVICE

- **Předseda:** David Štěpánek
- Jiří Tuška
- Vojtěch Janalík
- René Mohyla
- Helena Michalcová
- Mgr. Zdeněk Letocha
- Ing. arch. Tomáš Pejpek
- RNDr. Petr Pikal
- Rostislav Brázda
- Ing. Miroslav Tichý

Komise má nové facebookové stránky

Aktuální dění, plány a fotografie můžete sledovat na nově založených facebookových stránkách s názvem Komise městské části č.6 Olomouc-Chválkovice. O vytvoření stránky diskutovali členové komise na únorovém setkání, v následujícím měsíci byly založeny. Důvodem je lepší kontakt s občany Chválekovic a následování několika dalších komisí městských částí, které své

facebookové stránky zřídily již dříve. Komise si uvědomuje, že veškeré informace a novinky nemůže umístit pouze do svých vývěsek, proto založení facebookových stránek vnímá pozitivně, neboť může napomoci zvýšit informovanost svých občanů o aktuálním dění ve Chválkovicích a případně zodpovědět jejich dotazy a reagovat na jejich podněty. (red)

Začátek výuky posune rekonstrukce školy

O rekonstrukci školy jsme na stránkách Chválkovického hlasatele informovali již vloni. Avšak vzhledem k tomu, že bylo nutné přepracovat projekt, došlo ke zpoždění.

Rekonstrukce, díky níž bude zajištěna bezbariérovost a vznikne šest odborných učeben na podporu polytechnického vzdělávání (učebna informatiky, přírodopisu, jazyků, interaktivní, fyzika a chemie, cvičná kuchyňka) tedy započne v červenci tohoto roku. Dotační prostředky budou čerpány na základě výzev ITI Olomoucké aglomerace a Integrovaného regionálního operačního programu. Celkové náklady převýší 20 milionů korun. Začátek školního roku se posune na pondělí 23. září, s výjimkou prvňáčků. Ti se začnou učit v řádném termínu od 2. září.

(rk)

Na konci června už byly třídy připraveny k rekonstrukci, foto: Zuzana Pustinová

Martina Růžičková o chválkovické školce

Vedoucí učitelka Bc. Martina Růžičková, foto: archiv paní učitelky

Mateřská škola Chválkovice, nacházející se na Selském náměstí, je dvoutřídní, přičemž obě třídy navštěvují děti smíšeného věku. Prostorná a vzdušná budova, která je vzdálená od rušné ulice, nabízí dětem příjemné zázemí pro trávení času hrami i učením. O pestrý program se stará jedna z pracovníků mateřské školy, vedoucí učitelka Bc. Martina Růžičková. O chválkovické školce jsme si s ní povídali a položili jí několik otázek.

Od kdy je spojené s MŠ Chválkovice vaše jméno? Jaká je zde vaše pozice?

V MŠ Chválkovice jsem teprve krátce, pracuji zde od června 2018 jako vedoucí učitelka. Zároveň je součástí organizace i odloučené pracoviště MŠ Týneček s jednou třídou. Obě mateřské školy patří pod ZŠ Gorkého.

Proč jste si zvolila právě tuto profesi a práci s dětmi? Jaké v ní spatřujete výhody a nevýhody?

Přála jsem si být učitelkou již od dětství. Této práci se věnuji od skončení střední školy a v průběhu pracovní kariéry jsem si doplnila bakalářské vzdělání na pedagogické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Jsem přesvědčená, že tato práce má velký smysl, protože dítě v předškolním věku je nejvíce tvárné a získává nové dovednosti a zkušenosti s každým novým podnětem. Já jako učitelka pak můžu při práci s dětmi sledovat pokroky dítěte, které mě samozřejmě velice těší. Zároveň se MŠ významně podílí na socializaci dítěte a na způsobu přístupu k „učení“ obecně.

Jak s dětmi ve školce trávíte čas? Vzpomeňte nějaké akce, výlety.

V MŠ pracujeme podle Školního vzdělávacího programu s názvem Rok v mateřské škole. Obě MŠ mají velmi výhodnou lokalitu – školy vesnického typu a mají tak blízko k přírodě, ke sportu a k trávení co nejvíce času venku. Tyto podmínky nám nabízejí věnovat se pohybovým aktivitám dětí venku a environmentálním aktivitám. V příštím školním roce se zaměříme na rozvoj environmentální senzitivity dětí, předčtenářské gramotnosti a také emoční inteligence dětí. V obou MŠ jsou děti s inkluzí (Inkluzivní vzdělávání nebo inkluze je proces, jehož snahou je nastavení takového systému vzdělávání, který umožňuje všem dětem bez rozdílu plnit povinnou školní docházku, resp. navštěvovat školu, ideálně v místě jejich bydliště - poznámka redakce).

V MŠ pořádáme mnoho různých akcí, jako je Den Země, rozloučení s předškoláky nebo „Čtecí babička“ (v MŠ Týneček).

Zároveň navštěvujeme místa v okolí. Pořádali jsme se do Pradědova muzea v Bludově, Arcidiecézního a Vlastivědného muzea i knihovny. Další aktivity nám zajišťují externí agentury, ať už je to karneval, divadla v MŠ, Hravá věda s panem Radkem Chajdou, programy agentury Děti na větvi či skákačí hrad. Školka se zapojila do celostátní akce „Uklidme Česko“, kde se k nám připojilo i několik rodičů. Účastnili jsme se soutěže „Velikonoční tvoření“ na náměstí v Olomouci, spolupracujeme se Sluňákovem a jsme součástí ekologického programu Mrkvička.

Co děti ještě rádi dělají?

Děti rádi zkoušejí nové výtvarné techniky, rádi se hýbají – sportují, rádi pobývají v přírodě, kde bádají a objevují, jak svět funguje – proč je to tak zařízeno a jaká je vzájemná souvislost. Rádi naslouchají čtenému textu a pracují s encyklopediemi. S tímto vším je podporujeme a rozvíjíme jejich zvědavost.

V dnešní době se mezi dětmi vyskytují různé alergie a zvyšují se nároky rodičů na stravu, řešíte něco podobného i ve vaší školce?

Strava je do MŠ dovážena a jídelníček je vypracován dle daných norem. Bohužel, stravovací návyky dnešních dětí nejsou vyvážené, někdy až nevhodné. Děti, které přijdou do MŠ z domova, si na školní stravu postupně zvykají a snažíme se alespoň o to, aby ochutnaly. Děti mají přemíru sladkého a jsou vybíravé. V průběhu roku se nám daří postupně ve spolupráci s rodiči měnit tyto stravovací návyky a naladit děti na zdravější vlnu.

**Děkuji za rozhovor
Radka Kunovská**

Děti z chválkovické školky na akci v Domově seniorů, kde recitovaly, zpívaly a dramatizovaly veršované pohádky, foto: archiv MŠ Chválkovice

NENECHTE SI UJÍT

- Noc sokoloven (20. září)
- Den otevřených dveří Klíče (začátek října)
- Kladení věnců k pomníku padlých, T. G. M. na Selském náměstí (27. října)
- Předvánoční setkání v Klíči (během prosince)
- Loutkové představení v sokolovně (2. prosince)
- Adventní koncert v sokolovně (7. prosince)

Zajímavé střípky ze světa chválkovického dění

Nápis na pamětní desce obnoven

V dubnu letošního roku byl obnoven nápis na pomníčku Rudé armády u Domova seniorů Pohoda, tedy v místě, kde osvoboditelská armáda vstoupila na území města. Komise městské části počítá také s úpravou nejbližšího okolí pomníku, a proto požádala Odbor městské zeleně a odpadového hospodářství o variantní návrh úprav okolí pomníku. Tyto úpravy by spočívaly ve zušlechtnění přilehlých stromů, seči trávníku v prostorách pomníku a eventuálně i ve výsadbě drobných rostlin, které by okolí pomníku oživily. Foto: archiv KMC Olomouc-Chvádkovice

Klienti Domina se starají o Žáčkovy verše i totem

Nápisy jsou obnovovány také na kamenech s verši Jiřího Žáčka a dřevěném totemu zdobící prostor chvádkovického dětského hřiště. Na starosti je mají klienti denního stacionáře Domina, Klíč – centra sociálních služeb, p. o., díky němuž celý projekt vznikl. 29. května to bylo přesně třináct let od slavnostního odhalení šesti poetických valounů, na něž klienti před lety vytesali a nabarvili oblíbené Žáčkovy verše. Vzhledem k tomu, že kámen i dřevo jsou vystavené povětrnostním podmínkám a negativně na ně působí řada dalších vlivů, je potřeba se o výzdobu i nadále starat. Klienti se tak věnují jejich pravidelnému ošetřování minimálně dvakrát ročně. Foto: archiv Klíče – CSS, p. o.

Padesát dětí uklízelo s plným nasazením Chvádkovice

Uklidme svět, uklidme Česko. To je název dobrovolnické úklidové akce, která probíhá každoročně na území celé České republiky a jejíž kořeny sahají až do roku 1992, kdy se uskutečnil její první ročník. Letos se poprvé zapojily také Chvádkovice a o to více je tento čin chválný, že proběhl v režii dětí z místní mateřské školy. Padesát dětí pod vedením čtyř učitelek a tří rodičů uklízelo Chvádkovice od ulice Chodská po Domov seniorů Pohoda a několik dětí pokračovalo ještě v čištění příkopy podél cesty na Svatý Kopeček. Společně nasbírali deset kilogramů tříděného odpadu, přičemž převažovaly plasty, hlavně obaly od cukrovinek a PET láhve. Zapojit se plánují také v příštím roce. Foto: archiv MŠ Chvádkovice

Úspěch dětí z MŠ

Děti z mateřské školy na Selském náměstí se v dubnu radovaly. Mají za sebou totiž úspěch v podobě prvního místa v soutěži Velikonoční zdobení, kterou vyhlásil odbor kultury města Olomouc. Čistě přírodní výzdoba s březovými věnečky, kvítky a malovanými vajíčky se zkrátka líbila. Foto: archiv MŠ Chvádkovice

Chválkovický unikát otevřel své brány veřejnosti

Setrvačnicková kola se natrvalo zastavila až v květnu 1960, kdy byla parní vodárna vyřazena z provozu. Foto: archiv společnosti Moravská vodárenská, a. s.

Řeč je o parní čerpací stanici, technickém unikátu, který se skrývá na okraji Olomouce a který je každoročně koncem března zpřístupněn všem zájemcům o netradiční prohlídku.

Koná se tak u příležitosti oslav Světového dne vody, který je už od roku 1993 vyhlášen na 22. březen a díky němuž si mají

členské státy OSN připomenout stále rostoucí význam vody, její udržitelné užívání a ochranu.

Provozovatel vodovodů a kanalizací na Olomoucku, Prostějovsku a Zlínsku společnost Moravská vodárenská, a. s. pořádá své Dny otevřených dveří vždy v pondělí odpoledne, které je blízko Světovému dni vody. „Letos připadly exkurze na pondělí 25. března, kdy si chválkovickou historickou stanicí přišly prohlédnout tři desítky lidí. Vedli je zaměstnanci společnosti s dlouhodobými zkušenostmi v oblasti vodního hospodářství,“ sdělila mluvčí společnosti Markéta Bártová.

Čerpací parní vodárna ukrytá v nenápadném domku se začala stavět v květnu roku 1889, takže letos oslavila úctyhodných 130 let od svého postavení. Dokončena byla v rekordní lhůtě, dělníci ji stihli postavit během pouhých šesti měsíců, a to včetně vodovodní sítě.

Komu letos prohlídka čerpací stanice unikla, nemusí zoufat, v březnu příštího roku má další příležitost. „Datum Dne otevřených dveří a prohlídkové časy budou včas zveřejněny na webových stránkách společnosti Moravské vodárenské, a. s. www.smv.cz,“ uzavírá Markéta Bártová.

(rk)

Svátky Písni nabídky nevšední hudební představení

Již třetím rokem se Chválkovice zapojily do programu festivalu Svátky Písni a chválkovická sokolovna tak hostila zahraniční pěvecké sbory, díky čemuž byl nejen chválkovickým občanům nabídnut nezapomenutelný hudební zážitek.

Ve středu 29. května vystoupil v sokolovně dětský pěvecký sbor Baiterek z Kazachstánu, smíšený pěvecký sbor Sedyanka z Bulharska a komorní sbor univerzity UCSI z Malajsie.

„Nepočítáme-li koncert na Horním náměstí, byly Chválkovice opět jedinou městskou částí, ve které se v rámci festivalu konal koncert. Ohlasy na vystoupení pěveckých sborů byly velmi dobré a věřím, že tomu tak bude i v příštích letech,“ neskrýval potěšení z akce předseda komise městské části Chválkovice David Štěpánek, který se koncertu také zúčastnil a zároveň děkuje pořadatelům FestaMusicale a TJ Sokol Olomouc-Chválkovice za spolupráci a organizaci koncertu. Za posledních pět let navštívilo festival Svátky Písni Olomouc 159 sborů, tedy 5918 účastníků z 21 zemí.

(rk)

Koncerty tří vystupujících sborů se konaly opět ve chválkovické sokolovně, foto: archiv KMC Olomouc-Chválkovice

svátky
města & písni

Revitalizace zahrady chráněného bydlení Domov

Napilno měli klienti a zaměstnanci z chráněného bydlení Domov, Klíče – centra sociálních služeb, p. o. Už druhým rokem se totiž zabývají revitalizací zahrady. „Před rokem jsme začali s podporou sponzorů plnit náš plán s výsadbou stromků a zkrášlení naší donedávna poněkud nevzhledné zahrady. Největší práce byla s oddrnováním vybraných míst, vyčištěním míst od navážky a nahrazením zeminou pro zdárný růst rostlin,“ přibližuje práce se zahradou vedoucí služby Ivana Bazínková. Následovala příjemnější část, a to vysazování okrasných stromků, keřů nebo trav či zasypávání mulčovací kůrou. Loňské léto bylo velmi suché a bylo potřeba denně vysázené rostliny zalévat. „Do toho se zapojili všichni klienti a střídali se v zavlažování. Sucho bylo velice dlouho a my jsme byli vděční, že voda nám ve studni nevyschla a všechny vysázené stromky toto období přežily,“ objasňuje Ivana Bazínková.

(rk)

Zahrada si vyžádala rozsáhlou revitalizaci, která je stále v plném proudu.

Foto: archiv Klíče – CSS, p. o.

Škola nabízí žákům bohaté kulturní vyžití

Zájezd do Anglie se letos opravdu vydařil. Na snímku paní učitelka Andrea Procházková s žáky, foto: archiv ZŠ Gorkého

Základní škola Gorkého přináší svým žákům, jejich rodinám a přátelům školy řadu zajímavých akcí, na kterých je možné užít si nevšední kulturní zážitky. Většina akcí bývá tradiční, a tak nesmí chybět den otevřených dveří, zahradní slavnost, Odznak všestrannosti olympijských vítězů nebo škola v přírodě.

Brány školy se jednou ročně otevírají veřejnosti

Akcí, která se koná každý rok v březnu, u široké veřejnosti sklízí kladné ohlasy a těší se vysoké návštěvnosti, je den otevřených dveří. Zajímavostí je, že tento den je vždy zpestřen konkrétním tématem. Zatímco minulé ročníky se zabývaly například lidovým rokem na Hané, oslavami výročí založení školy či Velikonocemi v různých zemích světa, tak letos zvolili pracovníci školy téma „Jede král... aneb Hrad a zámek Olomouckého kraje“. „S nápadem přišla vedoucí vychovatelka Lenka Juřenová, která měla společně s Blankou Koppovou na starosti hlavní organizaci, výzdobu i koordinaci doprovodného programu. Cílem bylo, stejně jako minulý rok, přiblížit žákům i jejich rodičům náš region,“ vysvětluje paní učitelka Zuzana Pustínová a dále dodává: „Tomu odpovídala výzdoba školy a tříd, v třídách nechyběly tematické úkoly k některému z hradů v Olomouckém kraji či kostýmů.“ Žáci se postarali o taneční a hudební vystoupení, zajímavé bylo zpestření v podobě ukázky historického šermu a ochutnávka dobových jídel.

S deváťáky se rozloučit, prvňáčky přivítat

Koncem června zase tradičně probíhá zahradní slavnost, tedy ukončení školního roku, na kterém se rozloučí žáci letošní deváté třídy, a probíhá přivítání nových prvňáčků. „Téma letošní slavnosti navázalo na námět dne otevřených dveří, a tak jsme zvolili název Tak už to v našem zámku chodí...“, přiblížila učitelka Zuzana Pustínová.

Celá akce byla rozdělena na dvě části. „První část se skládala z žákovských představení – taneční vystoupení, které si připravil taneční kroužek, učitelky prvního stupně i samy žáky, žáci čtvrté třídy zhudebnili krále Ječmínka a gymnasté předvedli kejkliře. Vše se samozřejmě týkalo života na hradech a zámcích,“ popisuje netradiční program koordinátorka akce Milada Bezuchová.

Druhá část byla volná a samozřejmě zde nemohly chybět oblíbené soutěže na stanovištích, jak jinak než tematické. „Splněním mohly děti vyhrát takzvané Gorkáče, tedy papírové peníze hradu Gorkého, které na závěr mohly vyměnit za hmotné ceny,“ uzavírá Milada Bezuchová.

Do Anglie na Stonehenge i Greenwich

Zatímco předešlé akce už se na škole staly tradicemi, setkávají se žáci také s některými nepravidelně pořádanými. Patří mezi ně zahraniční zájezdy. „Před několika lety proběhl týdenní zájezd do Anglie, několikrát jsme v minulosti byli na vánočních trzích

Den otevřených dveří se letos ve škole nesl v duchu hradů, zámků, rytířů a princezen, foto: archiv ZŠ Gorkého

ve Vídni, letos navštívila 9. třída také koncentrační tábor v Osvětimi,“ jmenuje paní učitelka Zuzana Pustínová některé z nich.

Mezi lety 2012 a 2014 pak žáci vycestovali v rámci projektu Comenius do partnerských škol v Polsku, Turecku a Bulharsku. Veškeré zahraniční zájezdy si kladou za cíl multikulturní rozvoj, seznámení s realitami a historií cizích zemí a procvičení jazyka v praxi.

V květnu letošního roku žáci zavítali do Anglie, a to formou autobusového zájezdu s partnerskou školou z Břec-lavi. Ubytování byli v rodinách a navštívili mnoho zajímavých míst, prohlédli si Londýn, Oxford, Windsor, Brighton, útesy SevenSisters, Stonehenge i nultý poledník v Greenwich.

(rk)

Klienti Domina rozdávají radost svými výrobky Obchůdek v prostorách denního stacionáře Domino na Selském náměstí 69 nabízí zájemcům z řad veřejnosti zakoupení výrobků klientů z dílen z různých materiálů, jako je dřevo, proutí, textil, keramika, vosk, či drát, a to v pracovní dny od 7:00 do 15:30 hodin. Foto: archiv Klíče – CSS, p. o.

Chválkovické sochy: Tři století vzhlíží k Panně Marii

3. díl

Sousoší svou velikostí zaujme každého procházejícího, foto: Radka Kunovská, 2018

Detail anděla, foto: Radka Kunovská, 2018

Každému chválkovickému občanu je jistě dobře známo monumentální sousoší stojící při hlavní silnici u parku ve Chválkovicích. Umělecké dílo zobrazující poutníka a anděla s Milostným obrazem Panny Marie Svatokopecké je významnou památkou, jejíž vznik sahá až do první poloviny 18. století. Pojďme se na ni podívat zblízka.

Poutní alej budovali takřka sto let

Již samo téma, které bylo v tomto případě sochařem ztvárněno, nám dává skrze postavu poutníka a obraz Panny Marie Svatokopecké tušit, že bude souviset s poutěmi. Ostatně sousoší bylo součástí areálu poutní aleje vedoucí z kláštera Hradisko na Svatý Kopeček a bylo tedy důležitým prvkem dotvářejícím prostředí obce. Bylo příslibem k završení pouti a rovněž vyzývalo k meditaci a přípravě na závěrečný zbožný akt.

Tato alej začala být stavěna po oslavách šestistého výročí příchodu premonstrátského řádu na Klášterní Hradisko coby přímá cesta od kláštera ke Svatému Kopečku. Tehdy bývala v okolí ještě volná krajina a pomyslné propojení těchto dvou dominant se tak zviditelnilo. Ovšem vznik aleje nebyl nikterak jednoduchý a rychlý, její vybudování trvalo téměř sto let.

Alej, která vedla od kostela sv. Štěpána na Klášterním Hradisku přes Chválkovickou náves až na Svatý Kopeček, byla tvořena několika stavbami či sochami,

a to kostelem sv. Barbory, sochou sv. Jana Nepomuckého, sousoším poutníka klanějícího se obrazu Panny Marie v rukou Anděla Strážného, kapličkou, sochou sv. Judy Tadeáše, souborem soch Kristus na hoře Olivetské, Bičování Krista, Kristus korunován trním, Nesení kříže, Ukřižování. Dále nechybí socha Panny Marie, kříž z roku 1828 nacházející se ve Chválkovicích a kříž z roku 1900 na Svatém Kopečku.

Sousoší z dílny olomouckého mistra

A jak již víme, sousoší anděla a poutníka bylo jedním ze zastavení, které poutníky na jejich cestě čekalo. Žádost o povolení ke vzniku díla podal v roce 1722 opat kláštera Hradisko Robert Sancio. O dva roky později bylo vyhotoveno olomouckým sochařem Janem Václavem Sturmerem. Mezi jeho díla patří například socha Panny Marie Immaculaty na Mariánském sloupu na Dolním náměstí v Olomouci či řada prací, které vytvořil pro poutní areál na Svatém Kopečku.

„Pospichejte věrní poutníčkové“

Vrátíme-li se však k chválkovickému sousoší, pak vidíme, že postava anděla drží v obou rukách ve výši ramen reliéf Panny Marie Svatokopecké. Poutník stojí o něco níže v pokleku, levou ruku má položenu na prsou, pravá (dnes uražena) bývala vztažena k andělu a vzhlíží k andělu s obrazem Panny Marie. Vzhledem k roku vzniku sousoší víme,

že takto vzhlíží už bezmála tři sta let. Poutník je oblečen do našasených šatů sahajících po kolena, přes ramena má přehozený vlající plášť, na zádech klobouk, na pravém boku mu visí růženec, na ramenou má mušle a v ruce držel poutnickou hůl. Stejnými insigniemi se označovali poutníci mířící do Santiaga da Compostela, významného poutního místa spojeného s apoštolem sv. Jakubem Větším, a později poutníci obecně.

Sochy stojí na dvou různě vysokých kamenných hranolovitých podstavcích. Pravý podstavec s andělem je vyšší, zatímco níže kráčející poutník vzhlíží k němu nahoru. Na zídce mezi podstavci je vsazena obdélná deska z bílého mramoru s nápisem a chronogramem 1885: „POSPICHEJTE VĚRNÍ POUTNÍČKOVÉ / VE VŠÍ DŮVĚŘE K LASKAVÉ MATCE BOŽÍ. / PŘENESENO O JUBILEU SV. METODA.“

Mgr. Radka Kunovská

SOUSOŠÍ V KOSTCE

- Vzniklo v roce 1724.
- Autorem byl Jan Václav Sturmer.
- Je vytvořeno z pískovce a bílého mramoru.
- Je vysoké 4,5 metru.
- Donátorem byl Robert Sancio, opat kláštera Hradisko u Olomouce.
- Je nemovitou kulturní památkou zapsanou v Ústředním seznamu kulturních památek.

Sportovní akce plná známých jmen

Snímek zachycuje sportovní hvězdy s vítězi letošního ročníku Odznaku všestrannosti, foto: archiv ZŠ Gorkého

Základní škola Gorkého je pořadatelem okresního kola sportovní akce Odznak všestrannosti olympijských vítězů, která je celorepublikovou událostí, a kterou iniciovali dva zlatí desetibojaři Robert Změlík a Roman Šebrle.

Odznak všestrannosti, s původním delším názvem Odznak všestrannosti olympijských vítězů, si za cíl klade motivování žáků ke zlepšování sportovní zdatnosti. Ať už to jsou děti, které pravidelně sportují, ale mohou být vedeny v klubech jednostranně, nebo děti, které nesportují ve volném čase vůbec. Hlavní je sledování pokroků dětí, a to především u těch méně nadaných. Disciplíny Odznaku všestrannosti by učitel s dětmi měl během školního roku absolvovat několikrát, aby mohly děti sledovat zlepšování výkonů.

„Letošního osmého ročníku se zúčastnilo přes 360 žáků z čtyřiařidvaceti základních škol Olomouckého kraje – touto krásnou účastí se stalo nejpočetnějším okresním kolem v celé republice,“ neskrývá radost organizátorka akce Alexandra Michalcová.

Akce proběhla za podpory statutárního města Olomouc, záštitu přijal náměstek primátora doc. PhDr. Karel Konečný, CSc., který se účastnil zahajovacího ceremoniálu. Dále byli přítomni dobrovolníci z řad Hasičského záchran-

ného sboru, Městské policie a Armády ČR, kteří zajišťovali doprovodný program a sportovci. „Ze sportovců, kteří se zúčastnili, bych ráda jmenovala například bývalou reprezentační dvojici, dvojnásobné mistry Evropy a účastnice dvou letních olympiád v plážovém volejbalu, Evu Ryšavou (Celbovou) a Soňu Novákovou (Dosoudilovou), bývalou profesionální tenistku Adrianu Ríkl-Gerši, šéftrenéra olomoucké Volejbalové akademie a zároveň bývalého reprezentačního náhradníka ČR v šestkovém volejbale Petra Zapletala, či bronzovou olympioničku a mistryni světa trojskokanku Šárku Kašpárkovou,“ jmenuje některé z významných účastníků Alexandra Michalcová.

Nejúspěšnějšími závodníky v soutěži družstev v pětiboji, zahrnujícím trojskok, sňožmo, hod medicinbalem vzad, skoky přes švihadlo, kliky a běh na 1 000 metrů, nebo dribling, se stala družstva FZŠ Olomouc, Holečkova (1. místo) a ZŠ Lutín (2. místo), která tak automaticky pokračovala do krajského kola v Hranicích.

„Poděkování za pomoc s organizací patří určitě učitelům a žákům SŠZZ, Střední odborné školy obchodu a služeb Štursova a Střední odborné školy na ulici Řepčinská a Vyšší odborné školy zdravotnické E. Pöttinga,“ uzavírá Alexandra Michalcová.

STRUČNĚ

Členská základna SK Chválkovice se rozrůstá

Členská základna SK Chválkovice se každým rokem rozrůstá. Fotbalový klub má v současné době 218 aktivních členů. Ti jsou rozděleni do dvou mužských a pěti mládežnických kategorií.

Sbor dobrovolných hasičů má za sebou úspěchy

Chválkovičtí dobrovolní hasiči pravidelně trénují a účastní se soutěží jak s dospělými tak s mladými hasiči a dorosty. V kategorii mladší hasiči letos skončili v okrese Olomouc na 5. místě. V okresním kole staršího dorostu se povedlo členovi Ondrovi Šafaříkovi obsadit krásné 2. místo.

SK Chválkovice zve na zajímavé akce

Kromě zápasů se SK Chválkovice věnuje také pořádání řady zajímavých akcí pro děti i dospělé. 3. a 4. srpna proběhne zahájení sezony 2019/2020 a v termínech od 19. do 23. srpna a od 26. do 30. srpna bude uspořádán dětem oblíbený fotbalový kemp.

T. J. Sokol Olomouc-Chválkovice dělá život ve Chválkovicích pestřejší

Kulturní a sportovní dění ve Chválkovicích je tvořeno z velké části díky místní Tělovýchovné jednotě Sokol. Jaké akce mají v tomto roce za sebou? Jaká je historie chválkovických Šibřinek, které byly dříve pořádány v sokolovně? To a mnohé jiné se dočtete v dalším čísle Chválkovického hlasatele.

(rk)